

MOISES'RI DEIA

Ejitoarra il ondoren, Moises bildurrez beterik geratu zan. Faraon aren billa asi zan, Moises'i eriotza, legez, ezarteko, baiña Moises'ek Madian'go lurraldeetara iges egin al izan eban.

Emen, jazoerak gero ta gogorrigo doaz Isrraeldarren-tzat. Areen negar ta samintasunak zeruko ateetan dei egiten dabe. Jaungoikoak nai dau, bere erriak zuzentasunean, jokatzea. Egillea bere aldetik gertu dago erri minduari laguntzeko. Ta erbestean dagon bere aukeratuari dei egingo dautso. "Nire erria geiago eziñean, deika dago Faraonen samintasunpean. Zoaz askatzera, Jopukeritik nire erria atera dagizun, nik bialtzen zaitut".

Moises'ek bere gogape edo kontzientzia deika dauka Jaungoikoaren esanera, baiña bildur da. Alperrikoa dala uste dau arazo orretara sartzea. Etsi etsian, errezoi baten billa dabil eginbear ori bertan bera izteko. Itz egiten ez dakiala... berba artua daukala... ni ez naz gauza ortarako. Beste bat bialdu dagiala eskatzen dautso Jaungoikoari. Beste gizon bat trebeagoa ta almen egokiago bat bialtze-ko eskatzen dautso... Bene benetan, Moises bildur da, bere anaiak ez dautsena entzungo ta arean gitxiago, Faraondar etsaiak.

Orrez gaiñera, Isrraeldar jopuen zaindari bat il ebalata, ertzaiña alderdi guztietak billa jabilko ilketaren kontuak eskatzeko Faraonen aginduz. Irt, 2 I5 Arazo guzti au egin al izateko, nor naz ni? iñoan. Naita ortarako gogoa bizkortu arren ta norbere bizia il-zorian jarteko gertu egon, alper-alperik izango litzakela uste dau. Isrraeldarrak ez dauste sinistuko ta jaramonik be ez dauste egingo, Jaungoiko ez jake agertuta. Urt 4, I.

Ejitoarren alderdira ba-goaz, oneik su-goritan egozan, euren anaia il eban ezker. Ta Moises'ek ondo ekian aren gorrotoa ilkorra zala ta jende aren artean sartzea alperre-koa izango zala ikusten eban berebiatan... Gizon bat otso

artera, erdi erdira, joatea lez zan beretzat. Alan bere, zeuk nai dozuna bialdu egizu... ezkatu eutson Jaungoikoari... Irt, 4, 13.

Babilonia'ko Ondamendiaren zioak

Babilonian atzerriratuta egon zirenak, ango egonaren egonaz, konturatu ziran, an zergaitik aurkitzen ziren. Euren asmo galgarrien bidez, adu artara zergaitik eldu ziren.

Baruk igarleak galdera bardiña egiten eban: "Israel, zein da zu atzerrian zaukazan zioa? Jakituriaren iturria, bertan bera itzi barik, Jaungoikoaren bidetik ibili ba-ziña, ziu bake iraunkorrean biziko ziñan.

Jakituria non dagon, sindotasuna non dagon, adimena non dagon ikasi egizu; bizitza luzea non dagon jakin dagizun"... Baruk 3, 10-14.

Jaungoikoak bere erriaren ondamendiari buruz, Jeremiasen aoz azalpen bat emon dau. Nire erriak oster, bere Aintza ezertarako ez danaren ordeztatu dau.

Arritu zaiteze zeruok orretzaz. Ikaratu ta izutu zaiteze... Jaungoikoaren goi berbera... Izan be, dongakeri bi egin ditu nire erriak... ni, ur biziaren iturria nazan au, bertan bera itzi ninduan eta urtegiak, urrik euki ezin daiken urtegi arrakalatuak billatu.

Eta nundik nora datorkien guzti ori, Jaungoiko bertan bera izetik baiño... Ikusi ta ikasi egizu txarra ta garratza dala zure Jaungoiko Jauna, bertan bera itzi ta Ari lotsarik ez izatea. Jer, 2, II-19.

Emen argi agertzen dira Israelen ondamendiaren zio biak... Jaungoiko baztertzea ta euren salbamen ustean jartea.

Solozabal'tar Paulin

Bakio eta Galipota

Prestige'k isuritako galipota dala eta, egunokaz, eta zoritxarrez, bein eta barriz agertuten izan da gure erria edabideetan. Egia da, galipot ugari be ugari batu da gure erriko aretzan (ondartzan), atxetakoa oraindikarren batu barik badago be.

Leengo aldiaren baina, Bakioko "Peñas Rojas" dalako inguruan be galipota batu ei zala aitatu euskuen bai EITB'k, bai Euskaldunon Egunkaria'k, eta baita beste batzuk be, agoz zein idatziz aitatu be.

Jakin beie be kazetariok inguru aretako izena, bakarra, betiko eta benetakoa, "AXKADA" dana. "AXKADA" eta kitu.

Jakin beie kazetariok ori, gero eurak gure erriko izenak bear dan lez erabili daiezan, eta ez daien lekuizen arrotzik edota gure erriagaz zerikusirik ez dauken kanpotar batzuk asmaukorik erabili.

Inguruko izenak jakin gura izan ezker, itaundu erriko jenteari, aborigenakana jo.

Badaezpadan be, Bakioko aretzearen izena AREAGA da. Izan be, Bakioko toponimia osoa euskaldun-euskalduna da. Bakotxari berea.

**Iniaki Martiartu
Bakio**